

РЕШЕНИЕ

№ 250

гр. Кърджали, 23.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – КЪРДЖАЛИ, II СЪСТАВ, в публично заседание на седми декември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Невена К. Калинова

при участието на секретаря Росица П. Петрова
като разглежда докладваното от Невена К. Калинова Гражданско дело № 20215140101380 по описа за 2021 година

Делото е образувано по иск по чл.1, ал.1 т.3 от ЗУТОССР, предявен от Ф. Н. А.. от с.Я., общ.Ч., обл.К., срещу ТП на НОИ-Кърджали, за установяване на време, което се зачита за трудов стаж и трудов стаж при пенсиониране, положен до 31.12.1999 г. , в АПК „Х-ти конгрес“ с.Ч., с последно наименование ТКЗС „Обновление“ с.Ч., при което ищецът работил без прекъсване в периодите от 07.07.1977г. до 01.01.1978г. на длъжност „ръководител ферма“ и от 24.04.1978г. до 31.08.1989г. на длъжност зоотехник в Клоново стопанство, с работно място в АПК с.Ч., с пълно работно време, първоначално при 6-дневна, а впоследствие при 5-дневна работна седмица, считано от м.декември 1983г., като е получавал трудово възнаграждение, изплащано в брой, за което полагал подпис във ведомостите на работодателя. Ищецът посочва с кои лица е работил в различни периоди от време, в т.ч. в рамките на процесните периоди, за които претендира установяване на трудов стаж, а именно от 07.07.1977г. до 01.01.1978г., от 01.09.1981г. до 31.05.1982г. и от 01.05.1989г. до 16.08.1989г. и които периоди ответникът отказал да му признае за трудов стаж във връзка с предстоящото му пенсиониране, поради липса на данни относно същия. В съдебно заседание ищецът чрез адвокат пълномощник поддържа иска, моли за уважаването му и претендира разноси по делото.

Ответникът ТП на НОИ - Кърджали в срока за отговороспорва частично предявения иск, като прави възражение относно липсата на данни за периодите, които сочи ищецът до м.май 1982г. и от 01.05.1989г. до 16.08.1989г., както и относно допустимостта на гласните доказателства, които ищецът желае да ангажира за установяване на тези обстоятелства и конкретно, че за част от процесните периоди не

са налице писмени доказателства, които да обосновават слушането на свидетелски показания. В съдебно заседание ответникът чрез директора си поддържа възраженията срещу иска и претендира в негова тежест да не се възлагат разноси по делото.

Районният съд като обсъди доказателствата по делото и доводите на страните, приема следното:

В трудова книжка N 6, издадена от АПК „Х-ти конгрес“ с.Ч. на 16.07.1987г., с подпис и печат, на ищеца Ф.Н.А., с идентични имена Ф. Н. А., с ЕГН *****/ съгласно удостоверение за идентичност на лице с различни имена изх. N 472/18.08.2016г., изд. от община Ч./, са вписани обстоятелства за трудовата дейност на ищеца и конкретно, че през процесните периоди той полага труд в АПК „Х-ти конгрес“ с.Ч., както следва:

- от 07.07.1977г. до 01.01.1978г. като „ръководител ферма“ в АПК - Чернооченско, със заплата 190 лв., като трудовият договор е прекратен на основание чл.29 б „а“ от КТ, което време е оформено от работодателя като трудов стаж с период пет месеца и двадесет и три дни;

-от 10.08.1981г. до 01.06.1987г., в т.ч. за втория процесен период от 01.09.1981г. до 31.05.1982г., като „гл. зоотехник“ в АПК – Ч., със заплата 240 лв., като трудовият договор е прекратен на основание чл.325 т.2 от КТ, което време е оформено от работодателя като трудов стаж, и

-от 01.06.1987г. до 16.08.1989г., в т.ч. за третия процесен период от 01.05.1989г. до 16.08.1989г., като „спец. зоотехник“ в АПК – Ч., със заплата 240 лв., като трудовият договор е прекратен на основание чл.325 б „а“ от КТ, което време е оформено от работодателя като трудов стаж.

Трудовата книжка е надлежно оформена с подпис на гл. счетоводител, зав. личен състав и председател на АПК „Х конгрес“ и печат на организацията, с удостоверение продължителност на стажа.

Съгласно издадено от ТП на НОИ-Кърджали/Архивохранилище към ТП на НОИ/ Удостоверение N 5506-08-2003#1/16.09.2016г. ищецът работи в ТКЗС „Обновление“ с.Ч. от 01.04.1978г. до 31.08.1990г., с изключение на процесните периоди, за които се претендира установяване на трудов стаж и за които периоди в удостоверението е посочено, че ищецът не фигурира в предадените разплащателни ведомости, с отбелязване, че няма данни дали е предадена пълната документация от осигурител, както и че от м.декември 1983г. работната седмица е петдневна, за което на ищеца е издадено и удостоверение по чл.5, ал.2 от ЗУТОССР, че в находящите се при ответника ведомости за заплати и трудовоправни документи на прекратени осигурители без правопреемник, липсват писмени данни за положен стаж. Установява се от Писмо на кмет на община Ч. до директора на НОИ-Кърджали, че от приемо-предавателен протокол на Ликвидационен съвет – Ч., е видно, че разплащателна

ведомост на администрацията за периода от 1978г. до м.май 1982г. не е предадена.

Посоченият от ищеца работодател е прекратил дейността си, без да има правопреемник, ведомостите и книгата му са приети по реда на инструкцията на управителя на НОИ и в тях няма писмени данни за претендирания стаж, за което се представя удостоверение по чл.5, ал.2 от ЗУТОССР.

Пасивната легитимация по иска е уредена в чл.3 от закона, който предвижда, че искът за установяване на трудов стаж се предявява срещу работодателя и съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт или само срещу поделението, когато работодателят е прекратил своята дейност. Следователно предявяването на иска само срещу съответното териториално поделение на НОИ се обуславя на първо място, но не само, от наличие на доказателства, че работодателят, при който се претендира да се установи положен стаж, е прекратил дейността си, в т.ч. и в лицето на правопреемници.

Съгласно чл.5, ал.1 от закона, стаж може да се установява, ако пред съда се представи удостоверение, издадено от работодателя/осигурителя, при който е придобит стажът, от неговия правопреемник или от друго юридическо или физическо лице, което съхранява книга, ведомости за заплати и други, че документите са загубени или унищожени.

Съгласно чл.5, ал.2 от закона, когато осигурителят е прекратил дейността си, без да има правопреемник, или не е прекратил дейността си, но ведомостите и книгата му са иззети по реда на инструкцията на управителя на Националния осигурителен институт, издадена на основание чл.5, ал.13 от Кодекса за социално осигуряване, се представя удостоверение от съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт, че в архивното стопанство липсват писмени данни за претендирания стаж.

Следователно, налице е извод, че документи, удостоверяващи ведомости за заплати и други книга за процесния период, за който ищецът твърди полаган стаж при работодателя с прекратена дейност, не са налични, и това е удостоверено НОИ като лице, което съхранява тези документи.

Доказани от гласните доказателства са следните обстоятелства:

Св.О. Б. Т. сочи, че работил като „началник на ТРЗ“, в АПК „Х-ти конгрес“ – с.Ч. и стажът му там е признат, а сега е пенсионер, имал УП-3, че от 01.05.1975г. до м.януари 1984г. е работил в АПК-то, като когато ищецът завършил семестриално през 1977г., той започнал работа като „ръководител ферма“, но тъй като тогава не се бил дипломирал, в края на годината напуснал работа за 3-4 месеца, за да се яви на държавни изпити и защита на дипломна работа, а през останалото време винаги работели заедно, докато свидетелят напуснал на 05.01.1984г. Соци, че в началото ищецът бил „ръководител ферма“, след това „зоотехник“ в главното стопанство и в

АПК-то бил „главен зоотехник“, заплатата се плащала от АПК-то, като работел 8 часа на ден, 6-дневна работна седмица, и после на 5-дневна работна седмица, на пълно работно време.. Така, св.Т. установява, че ищецът е работил в АПК „Х-ти конгрес“ – с.Ч. в първия и във втория процесен период, за които обстоятелства показанията му не са допустими съгласно представена в съдебно заседание трудова книжка на същия, издадена на 09.05.1985г., т.е. след полагане на трудовия стаж, който ищецът цели да установи за периодите от 07.07.1977г. до 01.01.1978г. и от 01.09.1981г. до 31.05.1982г. Удостоверяванията в трудовата книжка, че в периода от 01.05.1975г. до 01.08.1979г. свидетелят е работил като началник ТРЗ, че в периода от 01.08.1979г. до 01.01.1980г. е работил като главен специалист по ТСР и впоследствие от 01.01.1980г. до 01.01.1982г. е работил като главен специалист по планиране, са вписвания не по време на полагане на трудовия стаж както изисква чл.6, ал.1 от ЗУТОССР. С оглед посоченото от ответника, че в архивното стопанство са налични ведомости, в които св.О.Т. фигурира във ведомост за 1981г. и във ведомост за периода от м.май 1982г. до м.януари 1984г., което е удостоверено в докладна записка на длъжностно лице от състава на ответника, то следва извод, че са налице както писмени доказателства за св.О.Т. за полаган от него трудов стаж при същия работодател, така както претендира ищецът, но само за периода от 01.09.1981г. до 31.12.1981г. и периода от 01.05.1982г. до 31.05.1982г., за които показанията на този свидетел са допустими и успешно установяват положен от ищеца в тези периоди трудов стаж в АПК „Х-ти конгрес“ – с.Ч. на длъжност зоотехник.

От показанията на св. И. И. А.. се установява, че е работел в АПК „Х-ти конгрес“ с.Ч., в периода от 04.01.1982г. до м. октомври 1992г., където работел заедно с ищеца, като сочи, че последният работел там отпреди него, работел там постоянно, с едно прекъсване покрай изселването през м.септември 1989г., когато го предизвикали да напусне, след което през 1990г. пак започнал работа до края на м.октомври 1990г., след което се изселил за Турция. Свидетелят сочи, че работел като „домакин-снабдител“, а ищецът бил „главен зоотехник“, но имал преназначавания като „старши главен специалист“, „зоотехник“. Соци, че работили на пълно работно време, 6-дневна работна седмица, а след това на 5 - дневна, като заплатите се плащали от касиерката в брой и се подписвали във ведомост.

Така, св.И.А. установява, че ищецът е работил в АПК „Х-ти конгрес“ – с.Ч. в част от втория процесен период, конкретно от 04.01.1982г. до 31.05.1982г. и през целия процесен период от 01.05.1989г. до 16.08.1989г., за които обстоятелства показанията му не са допустими съгласно представена трудова книжка на същия, издадена на 29.04.1992г., оформена от ЛС на ТКЗС с.Ч., т.е. след полагане на трудовия стаж, който ищецът цели да установи за периодите от 04.01.1982г. до 31.05.1982г. и от 01.05.1989г. до 16.08.1989г. Удостоверяванията в трудовата книжка, че в периода от 04.01.1982г. до 31.01.1984г. свидетелят е работил като магазинер в Клоново стопанство-с.Ч., от

01.02.1982г. до 01.06.1987г. е работил като магазинер в АПК-с.Ч. и от 01.06.1987г. до 10.09.1992г. е работил като домакин на стол в ТКЗС-Ч., са вписвания не по време на полагане на трудовия стаж както изисква чл.6, ал.1 от ЗУТОССР. С оглед посоченото от ответника, че в архивното стопанство са налични ведомости, в които св.И.А. фигурира във ведомости за периода от м.януари 1982г. до м.септември 1992г., което е удостоверено в докладна записка на длъжностно лице от състава на ответника, то следва извод, че са налице както писмени доказателства за св.И.А. за полаган от него трудов стаж при същия работодател, така както претендира ищецът, но само за периода от 01.01.1982г. до 31.05.1982г. и периода от 01.05.1989г. до 16.08.1989г., за които показанията на този свидетел са допустими и успешно установяват положен от ищеца в тези периоди трудов стаж в АПК „Х-ти конгрес“ – с.Ч. на длъжност зоотехник/която обобщава и тези като главен специалист, старши главен специалист/ и на пълно работно време.

Налице е краен извод, че са налице допустими от ЗУТОССР писмени и гласни доказателства, установяващи, че ищецът има положен трудов стаж в АПК „Х-ти конгрес“ – с.Ч., с последно наименование ТКЗС „Обновление“ с.Ч., през втория и третия процесен периоди, за които искът се уважи и се отхвърли за първия процесен период.

Съгласно чл.6, ал.1 от ЗУТОССР по исковете за установяване на трудов и осигурителен стаж не се допускат свидетелски показания, ако не са представени писмени доказателства, които установяват вероятността на трудовия/осигурителния стаж и които са издадени от работодателя/осигурителя, при който е придобит стажът, и по време на полагане на стажа.

В случая е налице т.нар. писмено начало, тъй като в трудовата книжка на ищеца е вписан процесния стаж и длъжността на ищеца по време на същия, с оглед на което са допустими и свидетелските показания в частта им за времето, за което сам ответникът официално удостоверява наличие на писмени доказателства за положен от тях трудов стаж при същия работодател в процесните втори и трети периоди, и които свидетели установяват, че с ищеца работят в една и също кооперативно предприятие.

Съгласно чл.6, ал.2 от ЗУТОССР в зависимост от характера на упражняваната трудова дейност писмени доказателства, които установяват вероятността на трудовия/осигурителния стаж, могат да бъдат посочените в т.1 до т.9, и такива съгласно т.5 са трудовите книжки. При това трудовата книжка на ищеца е писмено доказателство, установяващо вероятността на трудовия стаж на ищеца, и обуславящо установяването му със свидетелски показания, с оглед съдържанието на които, се установява, че ищецът работи в АПК „Х-ти конгрес“ – с.Ч. през периодите от 01.09.1981г. до 31.05.1982г. и от 01.05.1989г. до 16.08.1989г.

Ищецът е представил декларация по чл.8 от ЗУТОССР, съгласно който по

делата за установяване на трудов и осигурителен стаж допустимо доказателствено средство е декларация от ищеца за потвърждаване истинността на всички изложени в исковата молба обстоятелства или на част от тях. Тази декларация не е представена по искане на съда, така както предвижда разпоредбата, и съдът приема декларацията само относно процесните втори и трети период, по следните съображения:

При действието на чл.4, ал.1/доп., ДВ, бр.21 от 1989г./ от Указ N 527 от 23.12.1961г. за установяване на трудов стаж по съдебен ред, отм., писмените доказателства, които установяват вероятността на трудовия стаж е следвало да изхождат от учреждениято, предприятието, ТКЗС или организацията, където е работил ищецът, или от друго държавно учреждение, предприятие, ТКЗС или организация. Съгласно ал.2 на чл.4 от Указа документите е следвало да бъдат съставени въз основа на книжа, ведомости и пр., водени в същото учреждение, предприятие, ТКЗС или организация *по време на полагане на трудовия стаж*. Практиката на Върховния съд по приложението на тези разпоредби се съдържа в т. 9 на ППВС N 9 от 26.06.1963г. и т.1 на ТР N 59 от 01.06.1962г. по гр.д. N 54/62г. В сега действащата разпоредба на чл.6, ал.1 от ЗУТОССР писмените доказателства, които установяват вероятността на трудовия/осигурителния стаж трябва да са издадени от работодателя/осигурителя, при който е придобит стажът, и по време на полагане на стажа. Следователно възможността документите да изхождат от друго предприятие или учреждение е отпаднала и не е отпаднало изискването те да са издадени по време на полагане на стажа. Законодателят е предвидил допустимост на свидетелски показания по делата за установяване на трудов/осигурителен стаж при две кумулативно дадени предпоставки: първо, документите да са издадени от работодателя/осигурителя, при който е придобит стажът, второ, да са издадени по време на полагане на стажа. В този смисъл е и Решение N 401/22.02.2016г. по гр. д. N 228/2015 г., IV ГО на ВКС.

Няма никакво значение дали ищецът фигурира или не в същите ведомости, в които фигурират разпитаните по делото свидетели, тъй именно когато от данните, намиращи се в архивното стопанство е видно, че за определен период от време или определени месеци липсват данни за трудов стаж, при наличието на данни за трудов стаж за други периоди или месеци, искът е допустим за липсващите данни в хипотезата на чл.5, ал.2 от ЗУТОССР, а данните от други документи, в случая от трудова книжка и ведомости от архивното стопанство, налични при ответника, че лицето е работило през процесните месеци при посочения работодател/осигурител/ и декларацията по чл.8 от ЗУТОССР, както и гласните доказателства, когато са допустими, са от значение за основателността и доказаността на иска.

Разноски се претендират от ищеца и на основание чл.78, ал.1 от ГПК съразмерно на уважената част от иска, в тежест на ответника са разноски за адвокатско възнаграждение от 340 лв.

РЕШИ:

ПРИЗНАВА за установено по отношение на Териториално поделение на Национален осигурителен институт - Кърджали, гр.К., ул.Б. N 2, че Ф. Н. А.. с ЕГН *****, с постоянен адрес с.Я. N ***, общ.Ч., обл.К., е положил трудов стаж в периодите от 01.09.1981г. до 31.05.1982г. и от 01.05.1989г. до 16.08.1989г. в АПК „Х-ти конгрес“ – с.Ч./с последно наименование ТКЗС „Обновление“ с.Ч./ на длъжност „зоотехник“, при пълно работно време, което време да бъде зачетено за трудов стаж при пенсиониране, положен до 31.12.1999г., като ОТХВЪРЛЯ предявения от Ф. Н. А.. с ЕГН *****, с постоянен адрес с.Я. N ***, общ.Ч., обл.К., срещу Териториално поделение на Национален осигурителен институт - Кърджали, гр.К., ул.Б. N 2, в останалата му част, за признаване за установено, че Ф. Н. А.. с ЕГН ***** е положил трудов стаж в периода от 07.07.1977г. до 01.01.1978г. в АПК „Х-ти конгрес“ – с.Ч., което време да бъде зачетено за трудов стаж при пенсиониране, положен до 31.12.1999г.

ОСЪЖДА Териториално поделение на Национален осигурителен институт - Кърджали, гр.К., ул.Б. N 2, да заплати на Ф. Н. А.. с ЕГН *****, с постоянен адрес с.Я. N ***, общ.Ч., обл.К., сумата 340 лв., представляваща разноски по делото.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Кърджалийския окръжен съд в 2-седмичен срок от връчването му.

Съдия при Районен съд – Кърджали: _____